

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 289/2016-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 7. apríla 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpených advokátom JUDr. Michalom Treščákom ml., Slovenskej jednoty 8, Košice, vo veci namietaného porušenia ich základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5 Co 562/2013 z 31. októbra 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. apríla 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených advokátom JUDr. Michalom Treščákom ml., Slovenskej jednoty 8, Košice, vo veci namietaného porušenia ich základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“) sp. zn. 5 Co 562/2013 z 31. októbra 2013 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“).

Sťažovatelia podali 23. mája 2013 Okresnému súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) návrh na začatie konania o zaplatenie pohľadávky v sume 47 467,30 € a súčasne požiadali o oslobodenie od súdnych poplatkov. O ich žiadosti rozhodol okresný súd uznesením sp. zn. 20 C 8/2013 z 2. augusta 2013 tak, že im oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznal. Proti tomuto rozhodnutiu sa sťažovatelia odvolali. Vo svojej sťažnosti tvrdia, že krajský súd sa v napadnutom uznesení nezaoberal a ani sa nevyrovnal s námietkami sťažovateľov. Uviedol, že „tvrdeniu sťažovateľov o ich pomeroch vyplývajúcich z predložených dokladov, podľa ktorých tejto trojčlennej rodine ostávalo mesačne na živobytie 170,- € neuveril. Svoje závery dostatočne neodôvodnil s poukazom na odôvodnenie prvostupňového súdu, aj keď to (ako je vyššie uvedené) spochybnil. Rozhodnutie, ktorého výrok nemá oporu v záveroch a odôvodnení súdu, a ktorého odôvodnenie je nedostatočné a nepresvedčivé možno považovať za arbitrárne a nepreskúmateľné. Navyše takéto rozhodnutie mimoriadne striktným spôsobom zasahuje do práv sťažovateľov a porušuje ich základné práva vyplývajúce z Ústavy Slovenskej republiky.“.

Krajský súd uznesením sp. zn. 5 Co 562/2013 z 31. októbra 2013 rozhodnutie prvostupňového súdu potvrdil s tým, že sa stotožňuje s odôvodnením odvolaním napadnutého prvostupňového rozhodnutia.

Následne okresný súd uznesením sp. zn. 20 C 8/2013 z 8. augusta 2014 zastavil konanie o zaplatenie pohľadávky 47 467,30 € s odôvodnením, že sťažovatelia napriek výzve nezaplatili v určenej lehote súdny poplatok za podanie návrhu v sume 2 848 €. Na základe sťažovateľmi podaného odvolania krajský súd uznesením 8 Co 904/2014 z 27. januára 2015 toto rozhodnutia ako správne potvrdil, pretože „námietky sťažovateľov týkajúce sa nepriaznivosti majetkových pomerov nemohol odvolací súd v danom štádiu postupu konania zohľadniť, keďže tieto boli relevantné len vo vzťahu k rozhodovaniu o ich žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov“.

Podľa názoru sťažovateľov je *«uznesenie prvostupňového súdu zo dňa 02. 08. 2013 a uznesenie odvolacieho súdu zo dňa 31. 10. 2013 nezákonné a bola im nimi zmarená možnosť domáhať sa svojich práv pred nezávislým a nestranným súdom a zákonným sudcom. Niet pochyb o tom, že všeobecný súd sa dopustil porušenia zákazu odmietnutia spravodlivosti – denegatio iustitiae, keďže tým že sťažovateľom nepriznal oslobodenie od súdneho poplatku na základe ich dôvodnej žiadosti, odňal im možnosť uplatniť svoje práva súdnou cestou, keďže sťažovatelia na zaplatenie súdneho poplatku nemajú finančné prostriedky. V ich prípade nejde o zrejme bezúspešne uplatňovanie práva a v prípade ich procesného úspechu bude predsa znášať trovy štátu odporca, preto v žiadnom prípade nemožno akceptovať názor súdu, že „Dôsledky tohto rizika podľa konštatovania súdu nemožno prenášať na štát formou úľav z poplatkovej povinnosti“.*».

V nadväznosti na uvedené sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie takto rozhodol:

„Právo sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5 Co/562/2013 zo dňa 31. 10. 2013 porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5 Co/562/2013 zo dňa 31. 10. 2013 a vracia vec Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

Krajský súd v Bratislave je povinný nahradiť sťažovateľom trovy tohto konania vo výške 355,73 € na účet ich právneho zástupcu do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

Ústavný súd už rozhodol o identickej sťažnosti sťažovateľov svojím uznesením č. k. IV. ÚS 259/2014-9 z 28. apríla 2014 vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 5 Co 562/2013 z 31. októbra 2013 tak, že ju odmietol ako neprípustnú.

Napriek tomu, že sťažovatelia poukazujú na ďalší vývoj konania v ich veci, keď došlo k zastaveniu konania, ústavný súd dospel k záveru, že sú splnené podmienky na odmietnutie ich sťažnosti ako neprípustnej podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Nad rámec svojho rozhodnutia ústavný súd uvádza, že pokiaľ sťažovatelia vo svojej sťažnosti tvrdia, že *„im bola zmarená možnosť domáhať sa svojich práv pred nezávislým a nestranným súdom a zákonným sudcom“* a že *„všeobecný súd dopustil porušenia zákazu odmietnutia spravodlivosti – denegatio iustitiae“*, mali možnosť proti uzneseniu krajského

súdu uznesením sp. zn. 8 Co 904/2014 z 27. januára 2015 podať dovolanie, pretože podľa § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, čo sťažovatelia vo svojej sťažnosti tvrdia. Na túto možnosť ústavný súd už nakoniec poukázal aj v uznesení č. k. IV. ÚS 259/2014-9 z 28. apríla 2014.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ústavný súd o ďalších požiadavkách sťažovateľov nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. apríla 2016